

MANHATTAN
nės SKRYBELES

kaipo geriausios. Išbandyk
atėjo. Beabejonės,
šiaudinė arba pana-

MANHATTAN
be gausi geriausią
nigus galima pirkti.
us, jeigu nusipirksi
g, nes sykį sulijus ji
tebebus galima dau-

u skrybelės yra ran-
darytos mūsų pačių

fabriko iš geriausio tauro
Skrýbele galima pa-
pirkti iš daugelio įvairių
madų.

Nuo 2dol. ir aukščiau.
Užganėdinimas užtikrinamas

Manhattan Hat Store
Brooklyno skyriai:
230 GRAND STREET
arti Driggs Avenue
479 GRAND STREET
arti Union Ave.

LIGŲ PRIEŠAS —
MUSŲ DRAUGAS

Zmogus linksmas ir
mus, kol jis sveikas. Pa-
ta liga padaro žmogų
mingu. Tankiausiai žmogų
kankina vidurių arba
vio ligos — nemalimas
pepsija, diegliai ir
mai, išputimas, diegliai
nuose, krūtinėje ir nugar-
užstojimas gerklėje ar
tinėje ir t.t. Tas pa-
nuo nereguliariško ir
normališko skilvio. Geria-
sias vaistas, kuris apsa-
ja nuo tų ligų arba greit
prašina — tai Provi-
riaus Vinco J. Daunoro

TREJOS DEVYNERA
arba TREJANKA. Tai
įveikiamas ligų priešas,
kartu mūsų draugas. K-

kalaukite to draugo pa-
gentus arba tiesiog pris-
dami 50 centų patos
leliais. Vincas J. Daunoro
Provizorius, 229 Beil-
Ave., Brooklyn, N. Y.

Provizorius, 229 Beil-
Ave., Brooklyn, N. Y.

Provizorius, 229 Beil-
Ave., Brooklyn, N. Y.

Provizorius, 229 Beil-
Ave., Brooklyn, N. Y.

Provizorius, 229 Beil-
Ave., Brooklyn, N. Y.

Provizorius, 229 Beil-
Ave., Brooklyn, N. Y.

Provizorius, 229 Beil-
Ave., Brooklyn, N. Y.

Provizorius, 229 Beil-
Ave., Brooklyn, N. Y.

Provizorius, 229 Beil-
Ave., Brooklyn, N. Y.

Provizorius, 229 Beil-
Ave., Brooklyn, N. Y.

Provizorius, 229 Beil-
Ave., Brooklyn, N. Y.

Provizorius, 229 Beil-
Ave., Brooklyn, N. Y.

Provizorius, 229 Beil-
Ave., Brooklyn, N. Y.

Provizorius, 229 Beil-
Ave., Brooklyn, N. Y.

Provizorius, 229 Beil-
Ave., Brooklyn, N. Y.

Provizorius, 229 Beil-
Ave., Brooklyn, N. Y.

Provizorius, 229 Beil-
Ave., Brooklyn, N. Y.

Provizorius, 229 Beil-
Ave., Brooklyn, N. Y.

Provizorius, 229 Beil-
Ave., Brooklyn, N. Y.

Provizorius, 229 Beil-
Ave., Brooklyn, N. Y.

Provizorius, 229 Beil-
Ave., Brooklyn, N. Y.

Provizorius, 229 Beil-
Ave., Brooklyn, N. Y.

Provizorius, 229 Beil-
Ave., Brooklyn, N. Y.

Provizorius, 229 Beil-
Ave., Brooklyn, N. Y.

Kiekvienas "Laisvės"
skaitytojas privalo prisira-
šyti prie Lietuvių Socialistų
Sąjungos.

LAISVĖ

Ar atlikai savo
ar suradai naują "Laisvės"
skaitytoją? Jeigu ne,
tuoj aus atlik!

No. 69

Telephone 3878 Stagg.
455 Grand Street

Brooklyn, N. Y., Pėtnyčia, 29 d. Ruggpjūčio (Aug.), 1919

Kaina pavienio numerio 5c.
Aštuoni puslapiai.

IX MET

KAS DEDASI RUSIJOJE.

ARCHANGELSKO CARIS- TŲ KARIUMENĖ SUKILŲ

True translation filed with the
Postmaster of Brooklyn, N. Y., on
August 28, 1919, as required by the
Act of October 6, 1917.

London, 25 d. rugp. —
Šiandien gautas iš Maskvos
oficialis Tarybų pranešimas
skelbia, kad naujai sumobi-
lizuoti Archangelsko caris-
tų kareiviai pakėlė maištą.
Archangelsko priedraukoje
esanti kanuliniai laivai iš-
kėlė raudonas vėliavas. Ko-
mandieriams įsakius, sukil-
lėliai tapo sušaudyti.
Kitas oficialis Tarybų
valdžios pranešimas skelbia,
kad Kolčako kariumenė jau
kraustosi iš Omsko.

Pranešama taipgi, kad
Vladivostokas esąs apsup-
tas sukilėliais (bolševikais).

UKRAINOS BURŽUAZI- NĖ ARMIJA UŽĖMĖ ODESSĄ.

True translation filed with the
Postmaster of Brooklyn, N. Y., on
August 28, 1919, as required by the
Act of October 6, 1917.

London, 23 d. rugp. — U-
krainos buržuazinė armija
užėmė Odessą. Tokių žinių
šiandien gauta iš Ukrainos
tautinės valdžios atstovų.
Prieš užimant miestą, šiau-
riuose nuo Odessos įvykė di-
delių mūšių.

SUSTREIKAVO SIBIRAN PLAUKIANČIO TRANS- PORTO DARBININKAI.

True translation filed with the
Postmaster of Brooklyn, N. Y., on
August 28, 1919, as required by the
Act of October 6, 1917.

San Francisco, Cal. —
Čia sustreikavo darbininkai,
dirbantį ant armijos trans-
porto Dix ir tokiu būdu sus-
strūkdė transporto išplau-
kimas. Darbininkai reika-
lauja, kad jų alga būtų tiek
pakelta, kad jie gautų to-
kias-pat algas, kokias gau-
na ant privatinių kompani-
jų laivų dirbanti darbinin-
kai.

Transportas Dix turi
plaukti Sibiran veždamas
1,500 kareivių pakeitimui
seniau ten esančių.

ANGLIJOS KAREIVIAI PRIEŠINASI SIUNTIMUI RUSIJON.

True translation filed with the
Postmaster of Brooklyn, N. Y., on
August 28, 1919, as required by the
Act of October 6, 1917.

London, 23 d. rugp. — Pe-
reita naktį Southamptono
pakėlė maištą 300 kareivių
iš Gloucesterio ir Warwicho
pulko ir atsikakė sėsti ant
laivo, kad važiuoti Francijon.
Jie sakė, kad valdžia
norinti juos siųsti Rusijon.
Šį rytą juos apsupo kiti ka-
reiviai ir nuvarė militarėn
stovyklon, kur renka iš jų
tarpo kurstytojus.

AMERIKOS KARIUMENĖ GRĮZTA IŠ MEKSIKOS.

True translation filed with the
Postmaster of Brooklyn, N. Y., on
August 28, 1919, as required by the
Act of October 6, 1917.

Marfa, Texas, 24 d. rugp. —
Šį vakarą Suvienytų Val-
stijų kariumenė įsakyta ap-
leisti Meksiką.
Pulkininkas G. T. Lang-
horne paskelbė įsakymą at-
šaukti Amerikos baudžiam-
jąjį ekspediciją, kuri buvo
įėjusi Meksikon pereinuo-
tarinio rytu su tikslu įš-

koti banditų, užlaikiusių A-
merikos lakūnus.

SENATO KOMITETAS BALSUOJA ATIDUOTI ŠANTUNGĄ ČINIJAJ.

True translation filed with the
Postmaster of Brooklyn, N. Y., on
August 28, 1919, as required by the
Act of October 6, 1917.

Washington, 23 rugp. —
Senato užsienio reikalų ko-
mitetas šiandien, 9 balsais
prieš 8, nutarė išbraukti žo-
dį "Japonija" iš taikos sutar-
ties teksto, kur kalbama
apie atidavimą Vokietijos
teisų Šantunge, ir to vietoje
idėti žodį "Činija". Tas
priedas daromas tam, kad
būtų užtikrintas sugrąžini-
mas tos teritorijos Činijai.

SENATAS REIKALAUJA IŠ WILSONO KITŲ SUTARČIŲ.

True translation filed with the
Postmaster of Brooklyn, N. Y., on
August 28, 1919, as required by the
Act of October 6, 1917.

Užsienio reikalų komite-
tas įsakė savo pirmininkui,
senatoriui Lodge, pareika-
lauti iš prezidento Wilsono
oficialiai priduoti komitetui
sutartį su Lenkija, pasira-
šytą tą pačią dieną, kuomet
pasirašyta sutartis su Vo-
kietija; paskelbimą kasink-
sumos, kokią Vokietija mo-
kė užlaikymui talkininkų
okupacijinės armijos, kuris
paskelbimas pasirašytas 16
d. birželio, ir 13 punktu pro-
tokola, pasirašytą Suv. Val-
stijų, Did. Britanijos, Fran-
cijijos, Belgijos ir Vokietijos,
kaslink užėmimo Rhine pro-
vincijų.

NORI DEPORTUOTI BELA KUNĄ.

True translation filed with the
Postmaster of Brooklyn, N. Y., on
August 28, 1919, as required by the
Act of October 6, 1917.

Vienna, 14 d. rugp. —
Visa Austrijos buržuazija
protestuoja už tai, kam
valdžia priėmė Bela Kuną,
buvusį Vengrijos komuni-
stų diktatorių ir jo drau-
gus.

Talkininkų atstovai Au-
strijoje taipgi esą priešingi
B. Kuno buvimui Austrijo-
je.

BELA KUN LAIKOMAS SLAPTAME KALĖJIME.

True translation filed with the
Postmaster of Brooklyn, N. Y., on
August 28, 1919, as required by the
Act of October 6, 1917.

Vienna. — Austrijos vald-
žia išvežė Bela Kuną, Lan-
dlerį į Pohrą iš senojo ma-
lūno, kuriame jie buvo lai-
komi, į kitą kalėjimą, kurio
vardas ir vieta laikomi slap-
tybėje.

SUSIRĖMIMAS FRANČŲ SU ITALAIS.

True translation filed with the
Postmaster of Brooklyn, N. Y., on
August 28, 1919, as required by the
Act of October 6, 1917.

Rymas. — Taranto m-
te įvyko didelių susirėmimų
tarpe francūzų ir italų ka-
reivių. Susirėmimuose abi
pusės skaudžiai nukentėjo.
Miestas Taranto randasi
įėjusi Meksikon pereinuo-
tarinio rytu su tikslu įš-

Caristai Darbuojasi Vokietijoje.

BERLYNAS TAMPA LIZ- DU RUSIJOS MONAR- CHISTŲ.

True translation filed with the
Postmaster of Brooklyn, N. Y., on
August 28, 1919, as required by the
Act of October 6, 1917.

Talkininkai veda intri-
gas su Denikinui apie at-
naujinimą carizmo.
True translation filed with the
Postmaster of Brooklyn, N. Y., on
August 28, 1919, as required by the
Act of October 6, 1917.

Kopenhagen. — Kuomet
šis miestas esti centru visu
intrigu, kurias gamina tie
Rusijos kontrevoluciniai-
riai, kurie stengiasi kokiū-
nors būdu nuversti Rusijos
Tarybų Respubliką, — pran-
šimai iš Berlyno rodo,
kad tenai jau nepasigandė-
nama intrigomis, bet pra-
dėtas platus veikimas su
tikslu atnaujinti Rusijoje
monarchiją, kaip greit taps
nuversta Lenino valdžia.

Tenaitinių rusų reakcio-
nierių tarpe dabar paste-
biamas nepaprastas veiku-
mas, ypač nuo to laiko, kaip
visi pranešimai pradėjo
tvirtinti apie greitą Kol-
čako "valdžios" sugriuvimą.
Tokie reikiniai lyderiai,
kaip gen. Juvėvič, koman-
duojantis estų gaujomis,
besikėsinančiomis ant Pe-
trogrodo, gen. Skoropadskis,
buves kazokų atamanas, ir
gen. Liančov atvirai giria-
si, kad talkininkų diploma-
tai jiems padeda ir remia
jų suokalbuis, kaip lygiai jie
remia ir Berlyno intrigan-
tus.

Iš Vokietijos sostinės at-
eina žinių, kad tenai veikia
gen. Monkevič, regimai at-
stovaudamas Denikiną, ku-
ris pats save apsišaukė vy-
riausiu komandierium pie-
tų Rusijos armijų. Gen. Mon-
kevič regimai veikia išvien
su buvusiais caro šalinin-
kais ir stengiasi dar sykį
užkrauti ant Rusijos naujo
caro jungą.

Caristai darbuojasi atvirai.

Berlyne suokalbinkai
varo savo darbą net atvi-
riais, negu čionai (Kopen-
hagene). Jie įsisteigė tenai
net savo laikraštį po vardu
Prizyv. Tame laikraštyje
jie talpina atsišaukimus į
liuosnorius, kviesdami sto-
ti Denikinui armijon, ir
spausdina "įsakymus" Ber-
lyne gyvenantiems rusams,
liepdami tuoj stoti armijon,
o jei ne, tai jie busį bau-
džiami, kaip greit Rusijoj
pasisekį įsteigti reakciji-
ne valdžią.

Yra žinių, kad gen. Mon-
kevič įsisteigęs "militarę
valdybą" prie vienos žy-
miaisį Berlyno gatvių. Sa-
koma, kad tenai surenkama
daug kareivių ir siunčiami

Denikinui; taipgi siunčiami
visoki reikmenys.

Monkevičiui duoda para-
mą ir prieglaudą tos reak-
ciji-
nės Vokietijos įjejos, ku-
rios turi viltį, jog užsodini-
mas Rusijoj naujo caro du-
ty proga taipgi sugrįžti kai-
zeriui ant Vokietijos sosto.

VOKIEČIŲ PULKAI PARDUODAMI DENIKINUI.

True translation filed with the
Postmaster of Brooklyn, N. Y., on
August 28, 1919, as required by the
Act of October 6, 1917.

Berlyno spartakinių orga-
nas, Freiheit, kurio čia (Kop-
penhagene) gauta kelias
numeris, kaltina Vokietijos
valdžią prisidėjimė prie
pardavinėjimo Monkevi-
čiui čieių pulkų. Laikraštyje
patebiama, kad daugelis
tokių pulkų jau esą išslysta
padėti Denikinui. Tas esą
daroma peržengiant neseni-
niai išleista įsakymą, dru-
džiantį rinkti kareivius ru-
sų armijoms.

VOKIETIJOJ PLETOJASI NERAMUMAI.

Didelės riaušės Silezijoje. —
Komunistų veikimas ple-
čiasi.

True translation filed with the
Postmaster of Brooklyn, N. Y., on
August 28, 1919, as required by the
Act of October 6, 1917.

London, 25 d. rugp. — Čia
gautos telegramos rodo, kad
Silezijoje, kaip ir visoje Vo-
kietijoje, vis labiau platina-
si riaušės ir kruvini susirė-
nimai darosi vis žiauresni.
Vokietijos komisarai iš-
leido proklamaciją uždrau-
sdamas streikuoti ir įsaky-
damas tuojaus bausti mirti-
ni kiekvieną, pas ką bus
rasta ginklų. Tuo įsakymu
pasiremiant mieste Bytom
jau sušaudyta 30 žmonių, o
mieste Burrowitz — 9.

Dviejų angliakasių apgy-
ventų kaimų gyventojai, nu-
baudimui už revoliucinį vei-
kimą, tapo visi iki vienam
deportuoti Vokietijos gil-
mon.

Berlynas. — Nuskės įsa-
kymu gvardijos kareiviai
užpuolė laikraščio Voltzu-
grat namą. Mat nužiūrėta,
kad ten esąs komunistų vei-
kimų centras. Sumta darbi-
ninkų pildančioji taryba, su-
sidedanti iš neprigulmingų
jų socialistų ir komunistų.
Paimta taipgi daug papie-
rų ir propagandai skiria-
mos literatūros.

(Pastaromis dienomis bu-
vo žinių apie visoje Vokie-
tijoje besididinantį revoliu-
cinį spartakinių veikimą ir
galimas daiktas, kad neuz-
log išgirsime apie naują re-
voliuciją Vokietijoje.)

TOKIO MIESTUI GRĖSIA CHOLERA.

Honolulu, Hawaii sala. —
Vietos laikraštis gavo tele-
gramą iš Tokio, Japonijoj,
kurioje pranešama, kad tam
miestui grėšia choleros epi-
demija. Mieste jau buvę ke-
liolika susirgimų. Praneši-

me sakoma, kad ligos perai
atnešti Tokion iš Sangha-
jaus.

WILSONAS SIŪLIJA GELŽKELIČIAMS PO 4c. DAUGIAU ALGOS.

True translation filed with the
Postmaster of Brooklyn, N. Y., on
August 28, 1919, as required by the
Act of October 6, 1917.

Washington, 25 d. rugp. —
Pakelimas algų prives
prie didesnio pabranginimo
gaminimo ir pragyvenimo
reikmenų. Taip pasakė pre-
zidentas Wilsonas savo lai-
ške, adresuotame į visą šalį,
kuriamė jisai kalba apie
gelžkeliečių darbininkų rei-
kalavimus.

Jisai taipgi pasakė, kad
bent kokis didesnis pakėli-
mas algos svarbiausiose
pramonės skyriuose dabar-
tiniam laike sunaikintų val-
džios pradėtą kampaniją
numažinti brangumo
pragyvenimo.

Tuo-pat laiku prezidentas
Wilsonas pasiūlė gelžkele-
čiams pakėlimą algos po 4
centus į valandą ir kad tasai
pakėlimas skaitytųsi nuo 1
d. pereinuo gegužės mėnesio.

Gelžkelių darbininkai rei-
kalauja pridėjimo algos po
17 centų į valandą ir kad
pridėjimas skaitytųsi nuo 1
d. pereinuo sausio.

Prezidento pasiūlymas bu-
vo padarytas 100 unijų at-
stovų, kurie tarėsi su pre-
zidentu kartu su gelžkelių
direktorium Hinesu.

Gelžkeliečių komitetas pa-
sakė, kad dabar visi nariai
turės naujai nubalsuoti ar
priimti prezidento pasiūly-
mą, ar ne.

KARĖS STOVIS AUGSTO- JŲ SILEZIJOJE.

True translation filed with the
Postmaster of Brooklyn, N. Y., on
August 28, 1919, as required by the
Act of October 6, 1917.

Berlynas. — Iš priezasties
tankių mūsų vokiečių ka-
reivių su lenkais, visa augs-
toji Silezija apskelbta karės
stovyje. Tačiau vokiečių
valdžios atstovai tvirtina,
jog padėjimas tenai nėra
opus, kadangi iki šiol tik 15
vokiečių užmušta.

Vokietijos kancleris Ba-
uer paaiškino Vokietijos
seimui, kad lenkų valdžia
neprisideda prie riaušių Si-
lezijoje, kadangi tie karei-
viai, kurie įsiveržė į vokie-
čių teritoriją neesą regu-
liariais Lenkijos kareiviais.
Jisai pasakė, kad vokiečių
komandieriai pajiegia visą
padėjimą sukontroliuoti.

STREIKUOJA ROBO DARBININKAI.

Naugatuck, Conn. — Čia
sustreikavo daugiau 3,000
darbininkų, dirbančių U. S.
robo dirbtuvėje. Darbinin-
kai reikalauja pakelti alga
ant 20 proc., o už viršlaikį
mokėti pusantruo sykio tiek,
kiek už paprastą laiką. Dar-
bininkai yra susiorganiza-
viję ir pasiryžę energiai
laikytis iki pilnam
laimėjimui.

Vengrijos Monarchis

Valdžiai Sug

KUNIGAİKSTIS REZIGNAV

Vengrijoj organiz-
ja valdžią.

True translation filed
Postmaster of Brooklyn, N. Y., on
August 28, 1919, as requi
Act of October 6, 1917.

Paryžius, 25 d.
Zinių agentūros jau
paskelbė apie rezignaciją
Vengrijos didkun-
juozo su visa jo mi-
ja, šiandien gi aug-
talkininkų taryba ot
paskelbė gavusi apie
gijų. Iš tų oficialių ži-
tos, kad rezignaciją
8 val. subatos vakar
dabar jau prasidėjo
zavimas naujos mi-
Kiek patirta, nau-
nisterijoje dalyva-
rami, kuris Peidlho-
rui kabinete buvo
nisteriu. Dabar jis-
komercijos minist-
vęs premieras J. Pa-
syvas maisto minist-

Payer, kuris Peidlho-
nete buvo vidaus reik-
ministeriu, dabar skiriamas
darbo ministeriu, o gra-
Cranj skiriamas užsi-
reikalav ministeriu. Kiti
nisteriai dar nepaskirti.

Kun. Juozo rezigna-
vyko tuojaus po įde-
jam per talkininkų ats-
taikos konferencijos pa-
tos telegramas. Toje
gramoje taikos konfer-
ja reikalavo, kad kun-
štis tuojaus rezignotų.
kiu su telegrama talki-
atstovai įdavė jam k-
nurodydami, kad jam
dama dvi valandos la-
prisirengti prie rezign-
jos; o jeigu į paskirtą la-
neatsisakys nuo valdžią
tai atstovai žadėjo tuoj
paskelbti viešai taikos ko-
ferencijos prisiųstą telegr-
mą.

8 val. subatos vakare pr-
mieras Friedrich prane-
talkininkų atstovams, ke
kunigaikštis ir kiti jo v-
džios nariai rezignavo.

JUGOSLAVIJOJ DRAU- DŽIAMA LEISTI KOMU- NISTŲ LAIKRAŠČIUS.

True translation filed with the
Postmaster of Brooklyn, N. Y., on
August 28, 1919, as required by the
Act of October 6, 1917.

Vienna. — Iš Agram
gauta žinių, kad Jugoslavi-
joj draudžiama leisti komu-
nistų laikraščius. Jugosla-
vijos valdžia ka-tik paskel-
busi formalį uždraudimą to
kios laikraščius leisti.

LAIKRAŠČIŲ IR GYVENIMO APŽVALGA

INCAS TAUTININIS LITINIS

Translation filed with the master of Brooklyn, N. Y., on August 28, 1919, as required by the Act of October 6, 1917.

Tautininkai galutinai atkurti savo politinę veikimą. Visi gerai žino, kaip jie garbininkus, kaip jie garbina konferencija, kaip su Wilsonu ir kaip jie tikrai su Lietuva nepriegul...

Ar dabar yra? Ar tos pačios nuostabos? Arke mūsų tautininkų net keturių mitingą ir ar į jį eiti? Nuostabių kalbų, kad jie Lietuva apskaitais, kad pastarie...

KAS IR KAPITALISTAI SPAUDA. Translation filed with the master of Brooklyn, N. Y., on August 28, 1919, as required by the Act of October 6, 1917.

Šiandien kapitalistų spaudoje padangės monarcho Kolčaką ir vadino jį Rusijos valdžia. Bet mis dienomis paputėjęs — Kolčakas liūnuštas ir jau po šio vargiai kada nors...

„New York Times“, pamedamas Morriso pranešimą visu smarkumu užsila ant tautininkų, kad neremia Kolčako valdos ir armijos dabartinia...

Jis pripažino, kad Kolčakas neatsikels iš po šių smūgių, kuriuos jis gavo nuo Tarybų Respublikos armijos, bet kad nenugąždinus savo skaito...

Ar galima tikėti LAISKAIS, GAUTAIS IŠ LIETUVOS? Susinešimas su Lietuva jau prasideda. Iš Suv. Valstijų jau galima siuntinėti laiškus į Lietuvą ir į Lenkiją...

M. ŠLEŽEVIČIAUS BĖDAVOJIMAI. New Yorko „Globe“ korespondentas, I. Don Levine nuyko į Kauną. Tenai jisai turėjo progos pasikalbėti su premjeru buržuazinės Lietuvos respublikos p. M. Šleževičium.

Šleževičius jam nusiskundė ant vokiečių ir lenkų. Vokiečiai vis dar neišsikraustė iš Lietuvos, o lenkai vis giliau Lietuvon brukasi. Jie jau užėmė net dalį Suvalkių.

Šleževičius tvirtina, kad lenkus remia Francija. Lenkų kareiviai esą apginkluoti francūzų ginklais.

Mums, žinoma, ir į galvą neateina mintis, kad lenkų imperialistų pusėje būtų teisybė. Jie yra tokie jau grobikai, kaip ir visi kiti grobikai.

Jeigu Lietuva, Latvija, Baltgudija šiandien būtų Sovietinės, jeigu jos visame kame eitų išvien su Sovietine Rusija, tuomet kur kas lengviau galima būtų apveikti didikus — imperialistus.

Mes visuomet tai sakėm ir kiekvienas akylesnis politikas turėtų su tuo sutikt.

AR GALIMA TIKĖTI LAISKAIS, GAUTAIS IŠ LIETUVOS?

Susinešimas su Lietuva jau prasideda. Iš Suv. Valstijų jau galima siuntinėti laiškus į Lietuvą ir į Lenkiją. Retkarčiais pasirodo mūsų spaudoje patalpintų laišku gautų iš Lietuvos. Daugiausiai tokių laišku telpa katalikų-tautininkų spaudoje, mažiausiai — socialistų spaudoje.

Ar galima tokiais laiskais tikėti? Ar ten teisybė rašoma?

Pirmiausiai mes turime atsižvelgti į tai, keno tie laišukai rašyti ir kokioje aplinkybėse. Didelė didžiama laišku rašyta turtingesniųjų ūkininkų, kurie priklauso prie smulkiosios buržuazijos ir dreba už savo privatinę nuosavybę.

KAS KONTROLIUOJA LIETUVIŲ IŠEIVYSTĘ? Daugelis lietuvių pasiryžę važiuoti Lietuvon. Daugelis jau teiraujasi, ar negalima išvažiuoti, ar negalima būti gauti leidimą važiuoti? Juk tuli jau išvažiuoti ir išvažiuo tautininkų ir klerikalų artimi kollegos.

„Pas mus dabar valdžia pagriebė į savo rankas kunigaikštį, dvarponiai ir juodieji tautininkai, tai žmonės prispausti labiau, negu kad caro valdžia buvo prispaudus. Dabar uždarė visus darbininkų laikraščius, darbininkų draugijas; nevalia susirinkimų daryti, nevalia pasikalbėti. Geriausi darbininkų kovotojai likosi sąsaudyti, kitus baigia kalėjimuose kankinti. Daugiau nei nerašau, nes nežinau, ar pasieks tavo ir šitas laiškas. Jeigu gausi šitą laišką, duok man atsakymą, nes aš nieko nežinau apie Ameriką. Parašyk ar sveiki, nes girdėjau, kad visi buvute veržiami stoti į kariūmenę. Taipgi parašyk kaip

eina darbai, kokie uždarbiai ir kaip brangus pragyvenimas; ar galima atvažiuoti Amerikon, nes daugelis palikę laukus turės lėkti iš Lietuvos kur katrė kojos nes, išgyventi Lietuvoje, tautininkams-katalikams valdant, jokiū būdu nebus galima.“

Čia rašo, matomai, irgi ne darbininkas, bet ūkininkas, nes sako, kad daugelis lėks net laukus palikę, bile tik išsisuks nuo tautininkų-klerikalų „laisvės“, tos „laisvės“, kurią čia taip garbina mūsų tautininkai su klerikalais, kuriai pritaria net socialistų buržuazijos organas „Naujienos“. Šitas laiškas labai aiškiai nušviečia, kokia dabar „laisvė“ Lietuvoje — ji aršesnė, negu prie caro valdžios. Ten dabar priviso klerikalų-tautininkų laikraščiu, Juozapinių ir Pavasarinių tautininkai ir katalikai talpina savo spaudoje, mes matome vien tik aprašymus apie vokiečių ir bolševikų žiaurumus. Bolševikų „žiaurumai“ apsiereiskia tame, kad jie „viską“ atėmė, „viską“ išsivežė, baugioo su areštavimais juos, kurie nenorėjo suoti maisto, pinigų ir kito.

Ir štai mūsų tautininkai ir klerikalai renka tarpe vietos darbininkų aukas papalaikymui tos vergijos kokia dabar Lietuvoje viešpatauja. Amerikos lietuvių darbininkai, apmulkinę geltonosios spaudos, deda savo kruvinai uždirbtus centus palaikymui lietuviškos baudžiavos. Iš paduotų ištraukę iš laiško matosi, kad mums greitai laiku reikės įsteigti fondą, sušelpimui Lietuvos politinių kankinių ir pabėgėlių ir tie, kurie dabar aukuoja į tautininkų ir klerikalų fondus, aukuos į viršminėtą fondą.

KAS KONTROLIUOJA LIETUVIŲ IŠEIVYSTĘ? Daugelis lietuvių pasiryžę važiuoti Lietuvon. Daugelis jau teiraujasi, ar negalima išvažiuoti, ar negalima būti gauti leidimą važiuoti? Juk tuli jau išvažiuoti ir išvažiuo tautininkų ir klerikalų artimi kollegos.

„Darbininko“ mašinistas, kviečiamas Lietuvon tėvo, išvažiuo. Karosai, Ramanauškai, Karužos ir kompanija jau seniai išvažiuo. Iki šiol mes į šitą klausimą veik neatkreipėm jokios atydos, bet paskutinių laikų nuotikiai mus priverčia truputį pagalvoti ir užsoduoti klausimą: kas kontroliuoja lietuvių išeivystę? Neperseniai mums buvo pranešta, kad tulas Juozas Verbyla per adv. Jankų esą gavo pasportą važiuoti Lietuvon, bet dabar patyrėme, kad dar neišvažiuo, nes laivai, einantys į Europą, nepriima. Kame dalykas, ar jis ne visus reikalingus dokumentus turi, ar kas kita yra — nežinome.

Toliaus. Advokatas Janpukas, kuris pastaruoju laiku randasi nepergeriausiuose santikiuose su klerikalais ir tautininkais (pirmiau jis

tarpe jų dirbo), buvo padavęs prašymą į Wasningtoną, kad jam išuotų pasportą vykti Europon su biznio reikalais. Gavo atsakymą, kad pasporto negali išuototi. F. J. Bagočius buvo irgi padavęs prašymą, kad išleistų važiuoti Europon su biznio reikalais, bet ir tas gavo atsakymą, kad pasporto negali išuototi.

Kaip Jankus, taip ir Bagočius nėra mūsų žmonės ir jie vyksta Europon ne su tais tikslais, kad ten skleidus kokią nors agitaciją, bet su biznio reikalais, — tai dolerio žmonės, kokius Amerika labai gerbia, vienok pasportų jiems neišduoda. Tuo tarpu klerikalų ir tautininkų kollegoms, tokiems pat dolerio žmonėms, pasportai tapo išduoti ir jie jau Europoje. Kame čia dalykas? Mums nenoromis atėjus, mintis galvon, ar tik kartais nekontroliuoja lietuvių išeivystę tam tikras lietuvių klerikalų-tautininkų komitetas, su kurio rekomendacija išduodami pasportai važiuoti Lietuvon? Ir, kaip matote, mes šitai minčiai turime pamato. Juk dabar smetoniniams labai svarbu kuodaugiasiai sąvuių pasiūsti ir sulaukinti tuos, kurie biski skiriasi pažiūrose. Bagočius kad ir jų žmogus, bet laisvamanis, todėl nepageidaujamas tokioje šalyje, kur kryžius ir krappyla užima pirmą vietą.

Mes tikime, kad greitoje ateityje ir šis dalykas mums paaikšės.

IRGI „ARGUMENTAL“

Pastaruoju laiku vėl išeinant ant scenos L.S.S.1 kuopa su savo „veikimu“ ir „argumentais.“ Mat, tūli tos kuopos nariai pradėjo sapnuoti, būk vėl daromi suokalbiai, kad iš jų atėmus Sajungos namą, todėl pradėta rašyti korespondencijos, rezoliucijos ir net leidžiami lapeliai prieš Pild. Komiteto politiką „baisią“ politiką. Tūli nariai taip nuprogresavo, kad net „Keleivyje“ atsidūrė.

Ne tiek mums apeina tas kuopos „revoliucinis veikimas“, kiek „argumentai“, kuriuos vartoja savo „veikime.“ Mes suduriame net su tokiais argumentais, būk L. S. S. Pild. Komitetas uždejęs cenzurą ant „Laisvės“ redakcijos uždraudamas talpinti visokius raštus prieš Pild. Komitetą.

Kad „Laisvė“ netalpina visų raštų prieš oficialės Sajungos įstaigas, tas teisybė, bet sakyti, kad Pild. Komitetas uždėjo kokią nors cenzurą — grynas išmislas. Dalykas štai kame:

Savo laiku tarpe „Laisvės“ ir Sajungos įstaigų buvo nepergeriausi ryšiai. Vienam „Laisvės“ Kooperacijai suvažiuo redakcija gavo pipirų už talpinimą įvairių raštų, taikomų prieš Sajungos oficialės įstaigas. Pagalios, pradėjus eiti „Mūsų Tiesai“ ir „Žarijai“, „Laisvė“ Koop. direktoriai nutarė, kad redakcija netalpinti jokių raštų prieš Sajungos įstaigas, nes juos gali talpinti pati Sajunga savo organuose. Iki šiol redakcija ir prisilaikė „Laisvės“ Operacijos direktorių nuta-

V. Poželos laiškas P. Grigaičiui

Chicago šmoku organo redaktorius gavo sekamą laišką iš Vl. Poželos (rašytas Kaune, 27 d. gegužio):

„Teturiu vos kelias minutes parašyti Jums.

Noriu kviesti Jus, lygiai kaip ir kitus, Lietuvon. Kvieisti prie darbo, sunkaus, atsakomingo, bet neišvengiamo šiuo tarpu tokio darbo.

„Revoliuciją daryti iš augšto, prievartos — durtuvo keliu, kuriuo teko eiti komunistams, nepavyko. Šiandie jie jau baigia eiti iš Lietuvos lydimi neapykanos ir bado smėklos.

„Dėtis (padėjimas), kuri dabar susidarė revolucijai, be galo sunki. Dabar tenka galvoti ne apie komunizmą, bet kaip apgynus tuos ar kitus socialistinius ir politinius revoliucijos laimėjimus. Reikia įiegti, reikia darbo. Tam prašyčiau Jūsų, ir kitų, grįžti.

„Ką teks apginti Lietuvoje, priderės nuo to, kaip pasaulio revoliucija gyvuos. Jai plėtojantis, ir Lietuvos dirbančiosios minios eis tarybų keliu. Jai silpstant, jos eis „senovės“ demokratiniu keliu.

„Lauksiu, kaip gervė giedros, geresnės progos ir Jums daugiau parašyti ir gauti iš Jūsų atsakymą.

„Sveikindamas Jus „Vladas.“

Dėlei šio laiško mes būtinai privalome padaryti tam tikrų pastabų.

Kaip iš šio laiško turinio, taip ir iš kitų pereitais metais atėjusių pranešimų mums žinoma, kad Vl. Požela nėra bolševikas. Jisai išėjo iš Petrogrado „Tiesos“ redakcijos dar vasarą 1917 metų, tai yra daug anksčiau, negu įvyko bolševikų sukilimas. Vėliaus, betgi, kad ir nesusiitaikydamos su bolševikais, jisai nesusivienijo ir su menševikais, o likosi „viduryje“. Jo pozicija, mūsų žvilgsniu, buvo prasta, bet visgi, kaip rodosi, jisai nenudarėdėjo į tokį oportunisto dumblyną, kaip tas žmogus, kuriam jisai rašo laišką, būtent ponas Grigaitis. Mum bent nežinoma, kad Požela būtų gyęs „demokratijos“ karę. Politikoje, vadinas, Požela yra vistiek švaresnis, negu Grigaitis. Ir štai kodėl Grigaitis taip nesvietiškai džiaugiasi, pasigavęs Poželą į savo „pajūną“. Susikompromitavę ir įtekėmė netekę oportunistai iš kailio neriasi, kad tik pasisodinus greta savęs švarimo. Jokie Pild. Komitetai, jokios kitos įstaigos jokių cenzurų neuždėjo ir jų redakcija nežino. Tuo tarpu atsiranda žmonių, kurie pasakoja ir rašo nebūtų dalykų, veikiausia tik sapnuotų.

TĖMYKITE.

Su sekančiu „Laisvės“ numeriu pradėsime talpinti K. Radeko veikalą „Išsivystymas socializmo iš mokslo ir veikimo.“ Veikalas tešis per kelis numerius, todėl patariame skaitytoms atdžiai jį sekti.

Kokiuo gi budu, Poželos

gali įvykti Li... valdžia? ... šiam... kia: yra du bud... Sovietus. Pirmą... vartoja rusai ir var... engrai. Tai kelias pro... rinto-diktaturos. Tuo l... einant, Sovietai gali išs... kyti.

O antras kelias, ta... las, kuriuo eina Vokie... ir Austrijos menševikai... veda prie... Sovietų pan... nimo. Tai kelias netik... nina revoliuciją namieje... silpnina tarptautinės... liucijos spēkas.

Kaslink turėto P... — tai jisai mums, be svar... — Jame yra net aiškių... prietaravimų.

Sako: komunistai norė... daryti revoliuciją prievarta... durtuvo keliu.

I tai galima atsakyti: o... kur buvo revoliucija be prievartos?

Sako: komunistai atėjo... iškitur (iš augšto), vadinas, lyg ir Lietuos žmonių... noro norėjo sukelt revoliuciją.

I tai atsakom: visų pir... miausia ten grįžo Lietuvon... patį Lietuvos žmonių, su... siorganizavę į kariūmenę, o... jeigu jiems padėjo rusai... (svetimtaučiai), tai ar gali... būti stebėtina: juk revoliucija, pati savimai, yra tary... tautinė. Juk tai pabaigoj sa... vo laiško patvirtina ir pats... Požela. Kuomet laukia Lie... tuvai išganymo nuo „pasau... lio revoliucijos.“

Kame gi pas Poželą liogi... ka, jeigu patsai laukdamas... „pasaulio revoliucijos“ ir tik... kėdamos iš jos naudos Lie... tuvos darbininkam, jisai... peikia komunistus, kurie... kaip sykis ir vadavosi pa... saulio revoliucijos reikalais.

Kokia gi kita revoliucija... gali būti? Nejaugi „seide... maninė“, tai yra, ta revoliucija, kuri ilgisiol nepajiegtė... ištrukt iš Noslės kilpų? Dar... ta revoliucija Lietuvos dar... bo žmonėm ničnieko nedavė.

Atmesdamas bolševikų... revoliuciją, Vl. Požela nei... pats nepasijunta, kaip pa... puola į kampą, iš kurio nėra... išėjimo. O tuomet jo žo... džiai apie pasaulio revoliuciją yra tik tuščia frazė, kuri... gali patiešyt Grigaiči, bet... ne Lietuvos darbo žmones.

Požela sako, kad bolševikai pasitraukia iš Lietuvos. Bet ar tai jų kaltė, kad nepajiegtė atsilaukt prieš lietuvių-lenkų vokiečių militarizmą, kurį aktyviai remia didieji tautininkai? Jeigu kas pralaimėjo, tai dar nereiškia, kad jisai kaltas.

Ir Paryžiaus komuna pralaimėjo, bet kas, jei ne Marksas pasakė, kad atmintis apie ją bus palaidota proletarijog sirdy.

Požela sako: jei pasaulio revoliucija plėtosis, tai Lietuvos dirbančios minios eis tarybų kelius. Grigaičiui šie žodžiai bus kaip asaka gerklėj. Juk jisai dar pernai „prirodė“, kad buržuazinis parlamentarizmas yra tobulesnė valdžios forma, negu Sovietai, o čia Požela apie Sovietus kalba...

Kokiuo gi budu, Poželos

Europa nega apsieiti be Rusijos.

(Iš Soviet Russia).

True translation filed with Postmaster of Brooklyn, N. Y., August 28, 1919, as required by Act of October 6, 1917.

Protigį žmonės jau deda suprasti, kad blo damas Rusija, vakari saulis užkenkia pats: ginai tiek-pat, kiek ir jai, o gal dar ir da Rusijos Tarybų valdži tiskai prirodė, jog ji gria išlaikyti visas blo sunkenybes, net ir tu kada 75 nuosimčiai vis dukty turi būti suva mi apsigynimo tik 16 d. rugpjūčio New Globe ir Chicago News gavo iš Berlyno pondenciją, kuri aiški rodo, kad Europai ne jau lengva apsieiti be žinajimo su Rusija. To resondencijoje, tarp to, sakoma:

„Tikrasis dalykų st ra tame, kad Rusijos sime pastaruoju laiku pamatinė permaina du metu pasaulis b galo užsiėmęs skelbi kalingumo gelbėti Kiek buvo išreikšta siryžimų ir kiek du žadėjimų, kurie nuė kais! Pagelba Rus suomet buvo, tai dėl tai dėl lėtos priežast dedama ant toliau čiaus, apart žmon jausnų, rūpinimosi paejo iš materialių sy, nes rūpėjo pasi progomis ekonominic šalies išnaudojimo.

„Tačiau vėliausiu ku Rusijos politika igi, ja reikšmė. Paaikšėjė veikimas Rusijoje ne ant tolesnio laiko as ir turi būt svars ne iš to atžvilgio, ka kariauti Rusijos tury tes, bet iš atžvilgio R reikalingumo ekonom Europos gyvenimui.

jos blokada turi būti už ta, ne dėlei kokių etikos

ky organo resnius už juos...
vo sekamą žėlos (rašy-gegužio):
kelias minu-
ti Jus, lygiai
ictuvon. Kvie-
sunkaus, at-
neišvengiamo
o darbo.
daryti iš aug-
— durtuvo
ko eiti komu-
yko. Šiandie
eiti iš Lietu-
pykaičios ir
adėjimas), ku-
larė revoliuci-
ki. Dabar ten-
apie komuniz-
apgyvus tuos
stinis ir poli-
cijos laimėji-
gų, reikia dar-
yčiau Jūsų, ir
ginti Lietuvoj,
o, kaip pasau-
gyvuos. Jai
Lietuvos dir-
rios eis tarybų
stant, jos eis
mokratiniu ke-
ip gervė gied-
progos ir Jums
yti ir gauti iš
as Jus
"Vladas."
ko mes būti-
padaryti tam
aiško turinio,
pereitais me-
pranešimui
kad VI. Pože-
kas. Jisai išė-
do "Tiesos"
vasarą 1917
t daug anks-
ko bolševikų
liaus, betgi,
tikydamas su
ai nesuvie-
ševikais, o li-
. Jo pozicija,
buvo prasta,
rodosi, jisai
tokį oportu-
nų, kaip tas
n jisai rašo
ponas Grigai-
nežinoma, kad
ynes "demo-
Politikoje,
la yra vistik
Grigaitis. Ir
aitis taip ne-
ugias, pasi-
savo "pa-
promavė ir
oportunistai
i, kad tik pa-
savęs šva-d. Komitetai,
taigos jokių
ėjo ir jų re-
. Tuo tarpu
nių, kurie pa-
nebūtų daly-
tik sapnuo-

gali įvykti Lietu-
tų valdžia?
utomonė šiame klau-
kia: yra du budai į-
t Sovietus. Pirmą bu-
vartuoja rusai ir vartuoja
engrai. Tai kelias proletar-
vato diktatūros. Tuo keliu
einant, Sovietai gali išsilai-
kyti.
O antras kelias, tai ke-
lias, kuriuo eina Vokietijos
ir Austrijos menševikai. Jis
veda prie... Sovietų panaiki-
nimo. Tai kelias netik silp-
nina revoliuciją namieje, bet
silpnina tarptautinės revoli-
ucijos spėkas.
Požela, matomai, eina an-
truoju keliu, nes kitaip ko-
kių balų jisai dėstys vienon
kompanijon su Grigaičiais.
Tas kelias nieko gero ne-
duos Lietuvos darbo žmo-
nėm.
Inteligentas.
**Europa negali
apsieiti be
Rusijos.**
(Iš Soviet Russia).
True translation filed with the
Postmaster of Brooklyn, N. Y., on
August 28, 1919, as required by
the Act of October 6, 1917.
Protingi žmonės jau pra-
deda suprasti, kad blokado-
damas Rusiją, vakarų pe-
saulis užkenkia pats sau ly-
ginai tiek-pat, kiek ir Rusi-
jai, o gal dar ir daugiau.
Rusijos Tarybų valdžia fak-
tiškai prirodė, jog ji pajie-
gia išlaikyti visas blokados
sunkenybes, net ir tuomet,
kada 75 nuosimčiai visų pro-
duktų turi būti suvartojami
apsigynimo tikslams.
16 d. rugpjūčio New Yorko
Globe ir Chicagos Daily
News gavo iš Berlyno kores-
pondenciją, kuri aiškiai pa-
rodo, kad Europai ne taip
jau lengva apsieiti be susi-
žinojimo su Rusija. Toje ko-
respondencijoje, tarp ko ki-
to, sakoma:
"Tikrasis dalykų stovis y-
ra tame, kad Rusijos klau-
simas pastaruoju laiku įvyko
pamatinė permaina. Per du
metu pasaulis buvo be-
galo užsiėmęs skelbimu rei-
kalingumo gelbėti Rusiją.
Kiek buvo išreikšta gerų pa-
siryžimų ir kiek duota pa-
žadėjimų, kurie nuėjo nie-
kais! Pagelba Rusijai vi-
suomet buvo, tai dėl vienos,
tai dėl kitos priežasties, ati-
dedama ant toliaus. Ta-
čiaus, apant žmoniškumo
jausmų, rūpinimosi Rusija
paėjo iš materialių intere-
sų, nes rūpėjo pasinaudoti
progomis ekonominio tos
šalies išnaudojimo. Vie-
nok ta viltis irgi galėjo bū-
ti atidedama ant toliaus,
nes kadangi jokia šalis ne-
galėjo tomis progomis nau-
dotis, tai nei viena ir nenu-
kentėjo iš priežasties ati-
dėjimo ant toliaus.
"Tačiaus vėliausiu lai-
ku Rusijos politika įgijo nau-
ją reikšmę. Paaikėjo, kad
veikimas Rusijoje nebegali
būt ant tolesnio laiko atidė-
tas ir turi būt svarstomas
ne iš to atžvilgio, kad už-
kariauti Rusijos turgavietes,
bet iš atžvilgio Rusijos
reikalingumo ekonominiam
Europos gyvenimui. Rusi-
jos blokada turi būti užbaig-
ta, ne dėlei kokių etikos (do-

ros) šrokovimų ir ne dėl
privatinių vertelgų noro,
bet kad išgelbėti Europą —
kadangi stengimosi numari-
rinti badu Rusiją tikrenybė-
je yra stengimosi numarinti
badu Europą. Be Rusijos
žaliųjų medegų ir maisto
Europa negali egzistuoti.
"Pirm pasirašant pertai-
ką, o dar labiau pirm nu-
imant blokada nuo Vokie-
tijos, vaidinosi raminanti
iluzija, būk Amerika pa-
jiegis išmaitinti Europą ir
aprūpinti ją žaliąja me-
dega. Dabar tą iliuziją
jau neliko. Dabar jau visi
supranta, kad Amerikos
produktai gali patenkinti
tik dalelę tų milžiniškų rei-
kalavimų, kuriuos stato al-
kana ir bejiegė Europa, ir
kad dargi ta menka maisto
ir žaliųjų medegų dalis negali
būt ganėtinu greitumu pasi-
siūncijama Europon iš prie-
žasties trūkumo laivų.
"Toms Amerikos iliuzi-
joms subirėjus, Europos
žmonės atranda, jog jie tu-
ri vien patys ant savęs at-
sidėti. Jie tiesiog proto ne-
tenka matydami prieš save
tuos ekonominius pavojus,
kurie jiems grėsia. Jiems
trūksta maisto, anglių, dra-
bužių ir namų. Transporto
irėdnės yra suirusios ir spar-
čiai artinasi prie visiško su-
gruvimo. Kreditas dingio ir
Europa sugrįžo atgal prie
mainymosi išdirbiniais siste-
mos. Europos psichologija
pasidarė panaši į ubago psi-
chologiją. Žmonės su di-
džiausiu džiaugsmu pasitin-
ka atvažiuojant kiekvieną
traukinį su maistu.
"Tur būti niekas negali
vaizdžiau parodyti Europos
vargų, kaip tas faktas, kurį
paskelbė Anglijos atstovų
name kancleris Chamber-
lain, pasakydamas, kad An-
glijai, Francijai ir Italijai pa-
siuntė Austrijon reikmenų
(\$45,000,000) ir kad tas lyg-
nasi užstatymui viso Aust-
rijos aukso rezervo, sveti-
mų šalių procentinių popie-
rių, girių, pirklybos su sve-
timoms šalims, druskos ka-
syklų, miestų, tamė skaičiu-
je ir Vienos, ir visuomeniš-
kų darbų. Žmonės vis la-
biau ir labiau netenka vil-
ties kuomet-nors tą visą
atgauti. Sunku yra suteik-
ti aiškų supratimą apie tą
baisų rūpesnį, su kuriuo
šiuo metu pasaulis įgyventojai lau-
kia ateinančio rudens ir žie-
mos baisenybių. Jie jaučia,
kad šita sena, išbadėjusi,
suteriota, beviltė ir perdaug
tirštai apgyventa Europa y-
ra pasmerкта pragaišimui.
Ir kuomet čia, Vokietijoje,
esanti žmonės rūpestin-
gai kalba apie Čechoslova-
kiją, Austriją ir kitas ša-
lis, jie kreipiasi į Rusiją,
kaipo į vieną užsilikusį mil-
žinišką šaltinį maisto ir ža-
lių medegų. Čia jie patiria,
kad talkininku valdžios, blo-
kaduodamas Rusiją, bloka-
duoja Europą nuo Rusijos.
Jau aiškiai reiškiams di-
džiausis pavojus Europai
galutinai sugriūti, jeigu ne-
bus prieita prie ekonominės
sutarties su Rusija".
Visi ženklai rodo, kad
Meksika bus pripažinta kal-
ta už tai, kam jos žemėje
randasi kerosino šaltiniai.
Sajungietis.

NEVYKĘS TARIMAS.
L.S.S. IV-tas Rajonas pa-
starojoj savo konferencijoj
nutarė pranešti kuopoms ir
nariams, kad kuris tik na-
rys neišpildys aplikacijos į
Kairijį Sparną Socialistų
Partijos, tai tą braukti lauk
iš kuopos.
Šis tarimas būtų geras ir
vietoj, jeigu jis būtų buvęs
padarytas trys ar keturi
mėnesius atgal, bet ne dab-
ar; matomai, rajonas pra-
snaudė tuos mėnesius, kad
tik dabar apsižūrėjo. Nuo
atsibuvimo konferencijos
iki steigiamajam Komunis-
tų Partijos suvažiavimui be-
liiko tik viena savaitė, o Kai-
rijojo Sparno ekzistencija,
kaip faktiškai, taip ir for-
mališkai, pasibaigia su įstei-
ginu Komunistų Partijos.
Kairysis sparnas tapo įstei-
gtu ir gyvuoja kaip sparnas
— dalis senosios Socialis-
tų Partijos. Naujojoj Komu-
nistų Partijoj nuk nebus
nei kairiųjų, nei dešiniųjų
sparnų, o jeigu ir ten mums
reikės organizuoti Kairijį
Sparną, tai verčiau tos par-
tijos visai netvert. O gal to
tarimo sumanytojai yra taip
konservatyviai, kad mano
amžinai pasilikti kairiam
sparne?
Kad geriau suprasti šito
tarimo apsurdą, paimkime
praktikoj pavyzdį: iki rajon-
sekretorius parašys konfe-
rencijos protokolą, išsiun-
tinės jį kuopoms ir tos kuopos
jį perskaitys savo susi-
rinkimuose, tai praslinks
daugiau negu savaitė laiko,
o už savaitės Kairysis Spar-
nas nustoja gyvavę ir lie-
ka tikta Komunistų Parti-
ja. Dabar, skaitant konfe-
rencijos protokolą, kuopos
nariai randa nutarimą pri-
gulėti į Kairijį Sparną, ku-
ris jau nebegyvuoja. Supran-
tama, kad nariai pasakys,
jog delegatai kiba neturėjo
ką veikti konferencijoj, kad
tokį tarimą padarė.
Kairiajan Sparnui apli-
kacija, tai nėra dar apli-
kacija į Komunistų Partiją; ją
reikės išpildyti kiekvienam,
jei ir Vienos, ir visuomeniš-
kų darbų. Žmonės vis la-
biau ir labiau netenka vil-
ties kuomet-nors tą visą
atgauti. Sunku yra suteik-
ti aiškų supratimą apie tą
baisų rūpesnį, su kuriuo
šiuo metu pasaulis įgyventojai lau-
kia ateinančio rudens ir žie-
mos baisenybių. Jie jaučia,
kad šita sena, išbadėjusi,
suteriota, beviltė ir perdaug
tirštai apgyventa Europa y-
ra pasmerкта pragaišimui.
Ir kuomet čia, Vokietijoje,
esanti žmonės rūpestin-
gai kalba apie Čechoslova-
kiją, Austriją ir kitas ša-
lis, jie kreipiasi į Rusiją,
kaipo į vieną užsilikusį mil-
žinišką šaltinį maisto ir ža-
lių medegų. Čia jie patiria,
kad talkininku valdžios, blo-
kaduodamas Rusiją, bloka-
duoja Europą nuo Rusijos.
Jau aiškiai reiškiams di-
džiausis pavojus Europai
galutinai sugriūti, jeigu ne-
bus prieita prie ekonominės
sutarties su Rusija".
Visi ženklai rodo, kad
Meksika bus pripažinta kal-
ta už tai, kam jos žemėje
randasi kerosino šaltiniai.
Sajungietis.

**Penkmėnesinis
advokatas.**
Vienas neva socialistas
(buvęs L.S.S. narys), buvo
metęs redaktorystę sakya-
mas, kad "toks savęs eikvo-
jimas negalėjo amžinai tęs-
ties", ir nuėjęs "profesi-
jos" (advokatūros) mokyti.
Penkis mėnesius pasimoki-
nęs "profesijos", jis vėl su-
grįžo į senąją redaktoriaus
vietą, nes penkių mėnesių
mokslo, turbūt, neužteko,
kad galėtų advokatu būti.
Sugrįžęs į tą pačią nelem-
tą vietą, kur jisai nieko ge-
ro negali veikti kaip tikta
"save eikvoti amžinai", mū-
šis buvusis (ar susieikvojęs)
socialistas betgi radosi esąs
tikru teisių žinovu, didžiausiu
advokatu.
Štai 20 d. rugpjūčio jisai
rašo:
Ardo L.S.S."
"Savo 'kairiajarniškais'
darbais jie atsiekė to, kad
Socialistų Partija suspenda-
vo Sąjungą. Dabar jie no-
ri padaryti taip, kad Sąjun-
ga ant visados pasiliktu už
Partijos durų; tuo tikslu jie
tvieria Komunistų partiją. Į
koki padėjimą tatau stato
sajungiečius? L.S.S. nariai
niekuomet nėra nutarę atsi-
mesti nuo Socialistų Parti-
jos ir dėties prie 'komunis-
tų'. Tokius dalykus, būtų
turėję išrišti sajungiečių
suvažiavimas ir referendu-
mas".
Toliau sako, kad L.S.S.
kuopos, siūsdamos delegatus
į komunistų suvažiavimą,
"sulaužys L.S.S. konstituciją,
kuri draudžia sajungie-
čiams remti kokią-nors kitą
partiją, išimant Socialistų
Partiją". (Pabraukimai vi-
sur jojo).
Jis turbūt mokinosi tikta-
tų viduramžio teisių, kuri-
mis vyrai galėjo būti vieš-
pačiai savo moterų. Vyras
galėjo išspirti pačią iš savo
kambario namų, galėjo da-
ryti didžiausią jai gėdą, —
Boccaccio rašo, pastatyti
nuogą prieš gaują kitų to-
kių ištvirkėlių ir išjuokti ją,
jei jis garbino savo poną
lenkėsi, kaip kvailas šuva,
prieš jį, buvo absoliutiškai
paklusni jam, nes šliubo teis-
ės prisako jai klausyti vy-
ro.
Penkmėnesinis advokatas
nori, kad Liet. Socialistų Są-
junga būtų, kaip toji mote-
ris tamsiuose amžiuose. Jos
vyrų-viešpačių turėtų būt
visados ir visokiose sąlygo-
se Socialistų Partija.
Sąjunga nieku nepraskal-
tota prieš Partiją. Ji nenubal-
savo nė per suvažiavimą, nė
per referendumą tvirti, ar
remti kitą partiją. Tai tie-
sa, ką ir penkmėnesinis ad-
vokatas sako. Bet gi Parti-
ja ją išspyrė iš savo namų ir
liepė stovėt kieme tolei, kol
tatsai pats-Partija norės ir
taturė laiko vėl paliepti savo
pačiai-Sąjungai: "Na, eik į
vidų, man tavęs reikia".
Tasai vyras, Pats-Partija
(Partijos Centras) nedavė
visai partijai nubalsuoti per
referendumą, net draudė
kuopas nuo inėsimu referen-
dumui, ar Sąjunga turi būt
"atspenduota", ar išbrauk-
ta visai laukan.
Penkmėnesinis advokatas
sutinka su tuo, kad čia Par-
tijai nereikia referendumo.

bet nori, kad Sąjunga var-
totų referendumą (nors ap-
skritai jisai priešingas refe-
rendumui, nes, girdi, jisai
tanksiai neįsimintingai įvyk-
sta ir labai ilgai tęsiasi).
Partija sako, kad jai pra-
sikalto tikta vienas L.S.S.
narys, butent sekretorius
Stilsonas. Už tą vieną "pra-
sikaltejlį" suspendavo visą
Sąjungą — 4000 narių!
"Ar turime dabar eiti ir
kloniotis partijai? Ne, nie-
kad!" — sako jie. Mat jie
tiki, kad Boccaccio gadynė
jau praėjus.
Sąjunga nesulaužo savo
konstitucijos. Ji dabar ne-
rems jokios partijos, nes
negali, neturi teisės remti.
Socialistų partija atmetė jo-
sios parėmimą: nepriima
mėnesinių mokesčių, balsavi-
mus - baliotus nepriskai-
to prie "American" socialis-
tų baliotų. Komunistų par-
tijos ji negali dabar remti
dėlto, kad dar jos nėra. Są-
junga siūncia delegatus į
komunistų suvažiavimą, ku-
riame gal ir atsiras ta nau-
rija partija. Tada, jeigu Są-
junga ją remt, tai remt sa-
vąją partiją. Jeigu atsisa-
kys ją remti, tai turės dar
jiškoti kokios partijos, ku-
rią ji galėtų remti.
Penkmėnesinis advokatas
turi įsitęmyti tą, kad komu-
nistų suvažiavimas bus tik-
tai suvažiavimu komunistų,
o ne suvažiavimu Komunis-
tų Partijos. Kaip gal va-
žiuoti tas, kuris dar negi-
męs?
Matomai tas neprašytas
"advokatas" tiki į stebuklus
ir čionai remiasi tuomi, kad
Sv. Jonas su Jėzumi, abudu
būdami dar savo motinų iš-
čiuose, susiėjo ir susipažino,
kaip broliai, tarėsi apie atei-
tį ir smarkiai subruzdėjo.
Matomai norėjo apsikabinti
viens kitą ir pasibučiuoti.
Bet čia stebuklas jau nebu-
vo galima ir pasibučiavimas
neįvyko. Penkmėnesinis ad-
vokatas daro galimū ir tokį
stebuklą, girdi, Sąjunga ei-
dama į komunistų suvaži-
avimą remia tokią partiją,
kurios dar niekas nemato,
nes ji dar negimęs.
Reikia priminti, kad tas
"teisių" žinovas, diena pir-
miau rašė apie tai, kad jisai
turis rasti Lietuvoje judė-
jimą "tokį, koks tenai dabar
gyvuoja" (Jo pabraukta.).
Anaipolt, nerems tokio
kokis dar gims! Nes tasai
bus socialistiškas - komunis-
tiškas! Čia-pat jis atran-
da šitokią "teisę":
"Kada mes tą judėjimą
remsime, tada turėsime ir
laisvės taisyti jo klaidas".
(Šiuos žodžius pabraukiau
aš.).
Jis gi pats Sąjungos ne-
remia (treti metai, kaip
jis eina prieš ją), nėra jos
nariu ir vienok "turi teisės"
taisyti jos "klaidas"! Ir rei-
kia tik stebėtis, kaip tan-
kiai jis tą "teisę" išnaudoja
tikta vėjo paniušalui!
J. B.

svei", bet trumpai prieš
pikniką gauta atsisaukimai
iš Winnipeg nuo apsigyni-
mo komiteto, kur streiko
vadai, ypatingai svetimže-
miai, kankinami kalėjimuose
ir be jokio teismo gali
būti išvaryti iš šios šalies
etc. Tai piknike, kur buvo
kalbama apie tai ir perskai-
tytas atsisaukimas, daugū-
ma balsų nutarė viską pas-
kirti apsigynimo komitetui
Winnipeg. (Į dvi dalis skir-
ti buvo permažai).
Nors ir Kanadoj dabar y-
ra pavojinga kalbėti apie
politiką, vienok nepaisant
nieko, buvo kelių draugų
aiškinamas dabartinis padė-
jimas, socialistų veikimas
etc. Taip pat ir mūsų seni
artistai nesnaudė: A. Mau-
zisenė gana prijuokino su
"Magdės" monologu, o Už-
kuraitienė su T. Rugienute
sulošė pasikalbėjimą Rožy-
tės su Motina. Tik patarti-
na artistams, kad prasila-
vintų daugiau nudavimo,
tuomet bus viskas gerai.
Kanadoj laikai darosi vis
blogesni ir blogesni. Strei-
kas mainierių ir šiaip įvai-
riose pramonės šakose tę-
siasi, tokiu būdu pramonė
suparalyzuota, bedarbių
daugybės, o žiemai užėjus
bus dar daugiau, kuomet
pasiliuosuos laukų darbinin-
kai. Sugrįžę kareiviai ati-
ma iš darbininkų darbus ir
miesto valdžia pranešė, kad
visi pavieniai ir ženoti be-
šeimynų turi atiduoti ka-
reiviams darbus; tas viskas
labiaus užgula ant svetim-
taučių. Negana to, dar užsi-
puola ir ant fermerių: kurie
skolingi valdžiai, negali
parduoti ne gyvulių, nei pa-
darų ir su didelėmis šeimy-
nomis yra verčiami palikti
farmas kareiviams.
Valdžios ranka yra pak-
reipta dėl suspaudimo vi-
sokių organizacijų, kurios
tik kovoja už geresnį poli-
tišką ir ekonomišką padėji-
mą Kanadoj. Visi nužiūrė-
ti darbininkai krečiami na-
muose, įieškoma socialistiš-
kos literatūros, net ir
"Laisvė" tapo išnešta iš ke-
lių namų. Tas viskas negali
ilgai tęstis, darbininkus
išvays iš kantrybės ir jie
turės daryti ką-nors, kad tą
viską pralint ant visados.
"Laisvės" N64 mes ma-
tėm tą linksmą straipsnį,
kur tikrai rengiama "Lai-
svė" dienraščiū.

Go ahead, drauga
su jumis; mes dar
pikniką rengsime ir
tik dėl "Laisvės" iš-
sime vsas progas.
Bet kur Kanados di-
čių lietuviai? Nejaug
kaito "Laisvės" ir n
darbininkų judėjimo?
ruskite broliai ir žiū-
kad jau mes tik vieną
rašytį teturime, kuris
mūsų reikalus.
Kur Winnipeg, Mo-
lo lietuviai? Pasirod
draugai, kad ir jūs s-
mis. Kanadie
**Korespond
domai.**
Pas mus, lietuvius
kas atskiria spaus-
staigas. Tūli visku
dakecijai, net ir a-
mainyti prašo pa-
rių, tuo tarpu re-
staiga su adminis-
staiga mažai ką bend
Redakcija rūpinasi t
raščio turiniu, o adm
cija visais kitais d
kurie surišti su bizni
lais. Jeigu ant konv
žymėta tik "Laisvė"
kie vėsi laišakai eina
ministracijos kontro
kol pereina visus fo-
kumus, tai kartais r
ją pasiekia antroje d
Tuō tarpu pasitaiko
čių reikalų, ypač pran-
kurie susivėlina.
Kad išvengus tų ke-
ir kad tūli pranešima
ką galėtų tilpti, vis-
tas, skiriamas red-
adresuokite šitaip: "
vės" Redakcija. Visi
raštus, paliečiančius
adresuokite: "Laisvi
ministracijai. Kada
adresuosite, tuomet
šakai, ant kurių bus pa-
ta "Laisvės" Redakcija
siai pasieks redakciją,
ant kurių bus pažy-
"Laisvė" Administr-
pasilikti administracij
Šį pranešimą me-
visų korespondentų,
gysčių sekretorių
kurie tik turi koki
reikalus, gerai įsitėm.
"Laisvės" Redak-
Paprastas vyras neai-
ja ant savo pačios nei
mandagumo.

PATARIMAI VYRAMS
APIE
Lyties Dalykus
PARASYTA ŽYMAUSIO AMERIKOJE LYTIES
KLAUSIMŲ ŽINOVO
DAKTARO WM. J. ROBINSONO
Toje knygoje aiškiai ir teisingai aprašoma lyties organų iš-
sivystymas, jų veikmė ir svarba visame vyro gyvenime; saūza
gystė ir kaip nuo jos atprasti; lytiškos ligos ir kaip jas pažinti
ir apsaugoti; kaip būti laimingu šeimyniškame gyvenime; kaip
aiškinti vaikams lyties dalykus; apie apgavimus, gydytojus; apli-
prostituciją ir daugybę kitų įdomių dalykų.
**Ta knyga reikalinga kiekvienam suaugusiam
žmogui.**
STAL, KAIP APIE TĄ KNYGĄ ATSLIEPĖ "LAISVĖ":
"Ši knyga kaip tik užpildys mūsų literaturoje tą spragą, kuri
iki šiol buvo tuščia, užleista miglomis. Mes patarime kiekvie-
nam tą knygą įgyti ir perskaityti, nes rasite labai daug naudingų
patarimų ir daug ko pasimokinsite."
KNYGA SU PAVEIKLAIS IR GRAZIAI APDARYTA.
KAINA \$2.00
Reikalavimus ir pinigų siųskite šiuo adresu:
J. BARKUS
Box 129, General P. O., NEW YORK, N. Y.

VIETINĖS ŽINIOS

"Keturių tautų" išvažiavimas.

Rugs. 24 d. Highland Public Parke (šale Brooklyn) atsibuvo "keturių tautų", kaip rengėjai skelbė: "lietuvių, latvių, estų ir ukrainiečių" išvažiavimas. Kadangi lietuviškuose skelbiuose buvo garsinta, jog tame išvažiavime dainuos keli lietuviški chorai, solistai; ukrainiečių, latvių, estų chorai ir tt., tai lietuvių įdomaujančių daile, susirinko nemažai. Vieta buvo puiki, nes parkas prisodintas pilnas gėlių.

Prasidėjus programai, pirminkas praneša, jog girdi, "latviai... nuvažiavo Prospect Parkan...", ukrainiečiai ir estai... "nežinia kur..." "Majoras žadėjęs kalbėti, bet, nelaimė, "svarbių" valdiškų reikalų atsiradę, tai negalys", ir tt. ir tt. Ir jei ne Lyros" ir bažnytinio choro dainos, tai publika būtų turėjusi grįžti namon lyg žemės parduas.

Beje, šio programo farsinės dalies nemažai prisidėjo dar p. Vilmontas su savo lazda, pirštinėmis ir dirbtiniu inteligentiškumu, o p. Martus su lietuviška vėliava, kuriai išties dieną nesurado vietos kur padėti, ir savo "prakalba". Tiems "jaunikaiciams" pasekminga ateitis būtų komedijose "burleskame" teatre, bet ne rimtuose, kad ir tautininkų, darbuose.

Charakteringos kalbos buvo tulų tautininkų vadovų. Visi rėkia: "kovot", bet nepasako su kuo kovot. Kad ir p. Žiuris, angliška kalbėdamas sako, jog mums pirmiau žadėjo apsiprendimą, kuomet mes guldėme savo gyvastis, gi dabar nebeduoda... Girdi, "Lietuva kovos!" Visi gerai žinom, kad Lietuva jau kovoją: komunistus, kurie troško Lietuvai laisvės, tulus pagriebė ir kalėjimą, su jais kovoją; su lenkais, kurie kitų vadovaujami glemžia kas tik jiems pakliuva, — kovoją. Tai su kuo dar daugiau kovos? P-as Širvydas pasakė, kad Lietuva neturi nei vieno savo draugo pasaulyje, tik "gal dar bus" Suv. Valst. kongresas jai draugiškesnis. Apipaskojęs, kaip šiandieniniai valdonai laužo savo prižadus — meluoja per akis, dengdamiesi demokratijos vardu, sako: "Galbūt lenkai šiandieniniams taikos darytojams pastatys paminklus Varšavoje, bet kas iš to, kad ant tų stovylų bus kraujo ras..." Mat kada tik pamatė!

Geriausią išpūdį publikoje padarė, tai "Lyros" choras. Sudainavęs tris lengvesnes daineles, ir publikai karštai plojant, senelis Ereminas išpūdingai nusišypsėjęs, mostelėjo ranka chorui ir tas tojus užtraukė "Internacionalą". Žmonėse ilgainiui pasiliks tie paskutiniai pabriežiniai žodžiai: "...Internacionalas mums tikra laisvė ras!"

Pažymėtinas nelabai mandagus publikos apsiėjimas: giedant "Internacionalą" dalis sėdinčiųjų neatsistojo. Galbūt kiti dar tik pirmu syk girdi "Internacionalą" giedant ir nežinojo jo reikšmės? Skurdas.

Did. New Yorkas apimtas streikų bangos.

Did. New Yorkas dabar apimtas streikų bangos, kuri nesimažina, bet vis didinasi ir nesimato pabaigos ar ta banga kada nors pasibaigs.

New Yorke skaitosi didžiausias streikas, tai cigarių dirbėjų; jų skaitlius siekia į 30,000 darbininkų. Reikalauja pakelti ant 50 nušimčių algas ir įvesti 44 valandų darbo savaitę.

Mašinistų streikierių skaitlius siekia į 3,500.

Aktorių, dainininkų ir muzikantų išėjusių į streiką skaitlius siekia 1,500.

Tepliorių ir kambarių popieruotojų dalis jau sugrižo prie darbo, bet apie 4,000 darbininkų dar streikuoja. Jie reikalauja 40 valandų darbo savaitės ir po 1 dol. į valandą mokesties.

Mūrininkai reikalauja 10 dolerių į dieną, vieton 7 dol. kuriuos jie iki šiol gavo.

Streikuoja mažesnių restauracijų patarnautojai, reikalaudami 5 dol. į savaitę daugiau algos. Daugelis restauracijų išpildė darbininkų reikalavimus, bet kiti dar neįspildo.

Brooklyne streikuoja 1,500 gazo kompanijos darbininkų. Reikalauja 44 valandų darbo savaitės ir minimum algos 80 centų į val.

Dabar išėjo į streiką 3,000 darbininkų, dirbančių prie dėžių. Jie irgi reikalauja 44 valandų darbo savaitės ir ant 40 nušimčių pakelti algas.

Brooklyne duobkasių streikas dar tęsiasi.

Apart to, New Yorke streikuoja: 500 darbininkų dirbančių prie virvių; 200 pardaavėjų įvairiose tabako krautuose; 600 langų valytojų; 400 skudurų skirstytojų; 400 medinių rėmų dirbėjų; 300 mechanikų prie rašomųjų mašinų dirbimo; 200 duonos išvežiotųjų; 500 darbininkų, dirbančių prie sustatymo geležinių lovų; 500 kriaučių ir 1,000 marškinėlių.

Rašant šią žinią išėjo į streiką visų rakandų krautvių išvežiotojai ir rengiasi eiti į streiką rakandų krautvių kolektoriai ir pardavėjai.

Ir tai tik Brooklyne ir New Yorke tiek darbininkų streikuoja, o kur kiti miestai?

Pragyvenimo reikmenis nesvietiška kyla, trusiai ir smulkesnėji pardavėjai luppa nuo darbininkų devynias skūras, todėl pastarieji, negalėdami išsimaitinti su tokia alga, kokią dabar gauna, priversti streikuoti. Ir streikams nebus galo.

Policmanai reikalauja algų pakėlimo.

New Yorke 26 d. rugpjūčio 1,000 policmanų balsavo, kad pareikalauti nuo savo valdžios algų pakėlimo, 8 valandų darbo dienos ir kitokių pagerinimų. Algų

pakelti reikalauja vieniems po 300 dolerių į metus, kitiems — po 350 dol. Jeigu jų reikalavimai nebus išpildyti, tai gali ir jie išeiti į streiką. Manoma, kad prie šito tukstančio policmanų prisidės ir kiti.

Savo laiku buvome pranešę, kad New Yorko policmanai organizuojasi į slap-tą uniją. Matomai dabar jie jau susiorganizavo ir todėl išstatė savo reikalavimus.

Ivairios žinios.

MĚSINYČIŲ DARBININKAI STREIKUOJA.

Valstijos kazokai šaudo streikierius. Miestelis apskelbtas karės stovyje.

Milwaukee, Wis. — Šiomis dienomis kilo didelis streikas ir riaušės artimame miestelyje Cudahy. Tenai susstrebavo mėsinčių darbininkai. Kadangi kompanijos bando dirbti su skebais, tai veik nuolat kila riaušių ir muštynių. Dabar miestelis apskelbtas karės stovyje. Mėsinčios apstatytos valstijos kareiviai, kurie saugoja streikaužius nuo streikierių keršto. 20 d. rugpjūčio visą naktį tęsėsi smarkus šaudymas ir mūšiai su kareiviais. Užmuštas 1 žmogus, o 8 kiti pašauti, ir daugybė kitų sužeisti kitokiais būdais. Susižeistųjų tarpe randsi 11 šerifų.

PRANEŠIMAI.

"Laisvės" No. 65, "Aido" Choro "org." neteisingai rašo, jogei aš varęs smarkią agitaciją prieš vienijimąsi Lietuvių Soc. Dainininkų Susivienijimo su Lietuvių Soc. Sąjunga.

Matau reikalingu atsakyti j tai: Aš tame klausime jokios agitacijos nevariau, vien tik savo mintį išreiškiau. Balsa ėmiau tik vieną kartą ir kalbėjau vos 43 sekundas laiko; (kalbėjimo laika rekordavau su tam tikru laikrodžiu). Iš to aišku, kiek priragituoti galima į tiek laiko. Ir nei vienam neliepiam balsuoti už, ar prieš, arba sutikti su mano mincia. Juk į susirinkimus tik su tuo tikslu ir eina, kad dalykus svarstyti ir savo mintis link to ar kito dalyko išsireikšti. Bet "Aidiečių" didžiama susirinkimuose elgėsi kaip tik priešingai, vietoje dalykus svarstyti, tai ypatiška užgaulioja, pašiepia ir persekioja už išsireikšimą.

Matomai šiuomi mane nori nupiešti baismu socialistams. Nesigėdi ir vietą užimti laikraštėje tokiam reikalui.

Pranas Veiverys.

Kilpiinių "section" susirinkimas.

Visos dirbančios prie kilpų lietuviškos dirbtuvės, kurios žingėdaujate savo padėjimu, turite būtinai atsilankyti į susirinkimą, kuris įvyks ketverge, 28 d. rugpjūčio, kriaučių unijos raštiniėje. Pradžią 5:30 val. vakare. J. A. Bekampis.

Išvažiavimas. L.D.L.D. II apskritis rengia linksmą išvažiavimą, kuris įvyks 31 d. rugpjū-

čio, Glendale giraitėje, prie stalo No. 26. Pradžią 2 val. po pietų. Kviečiame visus atsilankyti. Komitetas.

Didelis išvažiavimas į Cliffsides girias.

Rengia LSS. 250 kuopa. Atsibus nedėlioje 31 d. rugpjūčio - August. Išvažiavimo vieta, Cliffsides girioje, gale Park Ave. ir prie pat Dallytown Road. Pradžią 11 val. ryte. Programas prasidės 2 val. po piet. Išanga į gamtos žolynus visiems dyka. Programas susidės iš prakalbų, dainų, monologų ir pabaigoje bus traukimas virvės ir žingėdus žaidimai. Atsilankiusieji ras visą patogumą ir puikų patarnavimą.

PAJIESKOJIMAI

Pajieškau moters, kuri galėtų būti man už gąspadinė ir prižiūrėti 7 metų vaiką. Gera mokeskis, meldžiu atsilaukti. V. Mišauskas, 249 Littleton Ave., Newark, N. J. (66-69)

NAMAS ANT PARDAVIMO. Medinis, dviem šeimynom ir krautuvi, 153 Hope St. Lotas 25x100 pėdų. Parduoda labai pigiai. Reikalanga mažai pinigų įvesti. Morris, Room 1701, 60 Wall Street New York, N. Y. (68-70)

Pajieškau pažįstamų bei draugų. Aš esu Kauno gub., Telšiu gub., Židikų parapijos, Augšielėlių kaimo. Meldžiu atsilaukti. I. Kasparyvič, 534 Warren St., Brooklyn, N. Y. (69-71)

Paraduoda proseratoris, gerai vietoj. Gera propra pirkti. Atsilaukit greit. I. Kraujalis, 68 So. 2nd St., Brooklyn, N. Y. (69-71)

Pajieškau pusbroliu Antano Balčiuno. Suvalkų gub., Visakių Rados parapijos, Sikutiškės kaimo. Turiu svarbių reikalų, meldžiu atsilaukti. A. Balčiunas, 176 Stockholm St., Brooklyn, N. Y.

ATSISAUKIT! Laiškas yra prisiųstas iš Lietuvos ant varlo S. Janušaitė, kuri seniau gyvenė po No. 156-27th St., So. Brooklyn, N. Y. Laiško adresu atgal toke: Kauno gub., Sėdos ankrčio, Židikių valsčiaus, Sodžiaus Daltanai, Jonui Janušonui. K. Daškauskas, 793-14th Ave., Brooklyn, N. Y.

Tel. 1496 Greenpoint. **St. Vitkunas** Užlaiko karietas dėl veselųjų ir vežimus dėl perkrautumų. **259 Berry St BROOKLYN, N. Y.**

JUOZAS GINKUS FOTOGRAFAS 499 Grand Street, Brooklyn, N. Y. KAMPAS UNION AVE. Fotografuoja Veselius, Pagrabus, Grupas, Seimynas ir pavienius. Darbas atsakantis, kainos priimanos. Kurie mylit turėti gražius savo PAVEIKSLUS tad kreipties pas JUOZĄ GINKŲ, kuris padirba, kaip mažesnis, taip ir didesnis visomiu spalvoms. Traukiu dieną ir naktį. Nepaisant oro — lija ar giedra.

NAMAI IR FARMOS. Ant pardavimo mūriniai ir mediniai namai su dideliu pasirinkimu, mažu įnešimu ir priimanomiais kainomis, Brooklyno mieste ir visuose priemiesčiuose: East New York, Jamaica, Maspeth, Ridgewood, Greenpoint, Flatbush, South Brooklyn ir Central Brooklyne.

1 fam. — nuo \$1,500 iki \$10,000 įmokėti ant \$1,000 nuo \$150 iki \$200
2 f. — \$1,800 iki \$10,000 6 f. — \$3,800 iki \$18,000
3 f. — \$2,500 iki \$13,000 8 f. — \$4,000 iki \$20,000
5 f. — \$3,500 iki \$15,000 20 f. — \$11,000 iki \$80,000

Budavojame namus ir duodame morgicuis ant namų. Kas per mūsų prirodymą perka, nieko nemoka mums ir aprūpiname teisingai.

Ant pardavimo 200 farmų su triobomis ir gyvuliais apie New York, Jersey, South Island ir kitose valstijose, kur geriausias žemės, prie girių, vandenų ir mūsų tautos apgyventa. Parduodame su mažu įnešimu ir lengvu išmokėjimu.
B. ZINIS REALTY CO.
BRANCH OFFICE:
420 Lorimer Street BROOKLYN, N. Y.
Pagal Grand Street
Tel. 3929 Stagg.

Tel. Stagg 3534.

V. VAIVADAS

Aš norėčiau su jums susipažinti. Meldžiu užsiti.

Adresas:

442 GRAND ST., BROOKLYN, N. Y.

ATYDAI BROOKLYNO IR APIELINKĖS LIETUVIAMS. **TAISAU** namus kaip iš lauko taip ir iš vidaus; mūrini, pleistruoju, cementuoju ir pentinu. Už savo darbą garantuoju. Kainos priimanos. Duoda rodą dyka. Ant reikalavimo važiuoju ir toliau. Reikala kreipties ypatingai ar laišku **PRANAS GRAŽYS** Gyvenimo vieta: 522 Lorimer St., Brooklyn, N. Y. karnas Ainslie St.

ŠOKIŲ MOKYKLA.

Per 38 m. žinoma kaip geriausia šokių mokykla. Prof. Sterno šokių mokykla po num. 962 Broadway, karnas Myrtle Ave., prie elevatoriaus stoties, Brooklyne daveža visi karai ir elevatoriai. Mokina Waltz, Fox trot One Step, Two Step, Boston Guide ir visi naujiausios mados šokiai balių ir steldžiaus. Mokinu vyrus ir merginas; lanko ją nuo trijų šimtu iki keturių šimtu. Duoda privatiškas lekijas ir kliaose. Atidaryta nuo 9 ryto iki 11 vakaro, taip-pat ir Nedėliomis. Išlygos: \$10.00 ir \$20.00. Išmoku visus šokus. Mokinu žiemą ir vasara. Mokinu pagal naująsias mada. Visada mokyklis pas specialistą. Mokeskis IŠKALNO.

THE STERN SCHOOL OF DANCING 952 Broadway, Brooklyn, N. Y.

LIGŲ PRIEŠAS — MUSŲ DRAUGAS.

Zmogus linksmas ir ramus, kol jis sveikas. Papras-ta liga padaro žmogų nelaimingu. Tankiausiai žmogų kankina vidurių arba skilvio ligos — nemalimas, dispepsija, diegliai ir skausmai, išputimas, diegliai šnuose, krūtinėje ir nugaroje, užstojimas gerklėje ar krūtinėje ir t.t. Tas pačina nuo neregulariško ir ne-normališko skilvio. Geriausias vaistas, kuris apsaugoją nuo tų ligų arba greit jas pašalina — tai Provo-zorius Vinco J. Daunoros.

TREJOS DEVYNERIOS arba TREJANKA. Tai neįveikiamas ligų priešas, o kartu mūsų draugas. Reikalaukite to draugo pas agentus arba tiesiog prisiusdami 50 centų pačtos ženkleliais. Vincas J. Daunora, Provozorius, 229 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y.

Manhattan Skrybėlės
Visiems yra žinomas kaip geriausias IŠMĖGINKITE!

Rudenį ir žiemą nešiokite Manhattan skrybėles, nes geromis ir už pinigus negalima gauti.

Pirkdami nuo mūsų, jūs sutaupinate tuos pinigus, kuriuos gautų fabrikantras, nes mes patys išdirbame skrybėles. Mes, parduodami gerensį tavorą už pigesnę kainą, įgauname žmonių užuojautą ir galime daugiaus parduoti, iš ko kiek-tiek turime pelno.

Ateikite ir paįgėr- rėkite mūsų stebėtinai langų išdabini-mu. Ten matysite puikiu- siu mišinių ir velour skrybėlių rudeniu ir žiemai. Turime visokių madų, kurios, užtikriname, kiekvienu pr-tiks. Ateikite ir peršitkrinkite.

MANHATTAN HAT STORES
Brooklyno šakos:
230 GRAND ST., artl Driggs Ave.
479 GRAND ST., artl Union Ave.

DYKAI, DYKAI! Aš ištrauki dantis be skausmo ir veltui tiems, kurie duoda taisyti ir naujus idėti. Visas darbas visiškai be skausmo. Dr. Chas. Teschberg yra gerai žinomas kaip specialistas įvairiuose aisi- kimuose. Ateik ir duok išgaminuot. Informacijas dyka! Mano karnas ir titukai 22 karto. Darbas gyvartuotas. Ofiso valandos nuo 9 iki 8:30 P. M. Nedėlioje nuo 9 iki 1 P. M. Pėnyčiom ofisas uždarytas. **DR. CHAS. TESCHBERG, D.D.S.** Liet. Dentistas 500 Grand St., Karnas Union Ave., Brooklyn, N. Y. Tel. Stagg 3698 Kalba Lietuviškai. Lenkiskai.

PUIKIAUSIA, MODERNIŠKA "LAISVĖS" SPAUSTUVĖ

Gražiai padaryti spaudos darbai patraukia kiekvieno akį. Atsakantis pagarinimas priduos žmogui orą elni ant reg- nų pramoj.

Todėl, draugai ir kuopos, kada rengiat balus, teatrus, ir aiap pasiūlinkiminius, visados duokit darbus "Laisvės" spaustuvei. Mes padarome visokių spaudos darbus greit ir pigiai.

"LAISVĖS" - KNYGYNE
Randasi įvairių naujinių knygų, kurias patarime kiekvienu perskaityti.
Kas skaito, tas daugiau žino ir jam nereikia prašyti kitų pat- kinimo. Reikalauk katalogo.

LAISVĖ BROOKLYN, N. Y.

M. & V. FURNITURE CO.
687-9 THIRD AVENUE
Telephone, South 4263 SO. BROOKLYN, N. Y.

EXTRA! Pranešimas visiems Brooklyno ir apielinkės lietuviams!
Šiuomi pranešame visuome- nei, kad mes uždarėme penktos avenue krautuve ir viską perkėlėme į trečios avenue krautuve. Tokiu būdu norime sumažinti ta- vorą ant tiek, kad galėtume sutalpinti į trečios avenue

krautuve. Dėl tos prie- žasties mes dabar par- duodame už pagamin- mo kainą. Todėl ne- praleiskite šios progos ir naudokitės tada, ka- da galima. Mes pardu- dame ir ant išmokesčio \$1.00 ar \$2.00 į savaitę. Taipgi priimame ir

Laisvės Paskalos Bonds už pilną vertę, lygiai kaip ir pinigus. Taigi, jeigu turite Laisvės Pa- skolos Bonds ir norite pirkti fornicius, tai pirkite pas mumis už Bonds.

Kiekvien skaitytojas sųti prie L Sąjungos.

No. 70 **KAS**

KONGRESM ADMINSTR. GIASI PRIE MEK

True translation Postmaster of Br September 1, 1919 Act of October 6.

Washington — Kalbėdam me, kongres Mondell, konj konų vadas, j ti administra platinime pr stancijos pr Meksikon, ir tracija viso stengiasi suk lies žmones ir teisinti karę

Tasai smerl tracijos įvyk atstovų name ką padidinti riu reguliarė 11,750 iki 18 mas kaip r deris, Mond kad pati adn kalta už tal čiuose straip pamatą įsive

RIAUSĖS

Pittsburge vaitė tįsiai vekarių darb Kompanijos laučius ir ba vekarius, iš l la daug riati, Streikieriai toriai ataki daug vietose vekarius. L kad streiki savotiška un są į Suvieni Darb. Uniję ganizacija b tam streiku

29 d. rug laikrašćiai minėtas stry nes darbin nutarę priii bo biuro pas tis. Jie gaus dą daugiau. Darbininkai kelti algą 1 dą. Tačiau noma ar te ar ne.

KOMPANU NUŠOVĖ ORGAN

Pittsburgu mame miest ridge, kur i ny anglių i syklos, nes streikas. Pe vakarą įvyk tarpe streik nijos pasam rie be jokio puolė rami Sargai pra žmones ir a moterį Fanr nizatorę Su riazotų Uniję Strzeleckis,